

Auditas atliktas, vykdant Valstybės kontrolės
2004-06-23 pavedimą Nr. 2010-7.

Rimantas Sanajevas
Veiklos audito 1-ojo departamento direktorius

Auditą atliko:
Marytė Tulabienė vyresnioji valstybinė auditorė
Edmundas Baronas valstybinis auditorius
Agnė Baranauskaitė specialistė

Auditas pradėtas 2004-06-28
Auditas baigtas 2004-12-23

Su ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

Dėkojame vaikų globos įstaigoms, teikiant informaciją audito metu.

TURINYS

Įžanga

Audito rezultatai

1. Ar efektyvus vaiko globos sistemos valdymas?	6
1.1. Vaiko globos sistema ir strategija	6
1.2. Vaiko globos įstaigų tinklas	10
1.3. Vaiko globos įstaigų koordinavimas.....	14
2. Ar tinkama vaiko globos finansavimo sistema?	15
2.1. Lėšų planavimas	16
2.2. Finansavimas ir panaudojimas	17

Priedai

1 priedas.....	22
2 priedas.....	23
3 priedas.....	24

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMAS

2004 m. gruodžio 23 d. Nr. 2010-7-1

Vilnius

IŽANGA

Ekonominės ir socialinės permainos, didelis nedarbas ir turtinė gyventojų diferenciacija neigiamai paveikė nemažą dalį šeimų: mažėja gimstamumas, daugėja nedarnių (asocialių) šeimų, todėl gana svarbi vieta socialinės paramos sistemoje tenka vaiko globos organizavimui.

Statistiniai duomenys rodo, kad mažėja gimstamumas. Nuo 1990 m. iki 2003 m. pradžios vaikų skaičius sumažėjo 194,4 tūkst. arba 20 procentų. Nuo 2000 m. vaikų skaičius kasmet mažėja vidutiniškai po 25 tūkst. 2003 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 802 tūkst. vaikų iki 18 metų amžiaus. Tai sudarė 23 procentus visų gyventojų¹. Lietuvoje 2001 metais vienam tūkstančiui vaikų teko 4,9 vaikų globos namų auklėtinių, 2002 metais – 5,4, 2003 metais - 5,8².

Vaikai, kuriems 2003 m. nustatyta globa (rūpyba), pagal amžių: 0–3 m. – 690 vaikai, 4–6 m. – 470 vaikai, 7–17 m. – 1863 vaikai. Pagrindinė vaiko globos nustatymo 2003 metais priežastis yra ta, kad tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nesirūpino, nesidomėjo vaiku, jo neprižiūrėjo, netinkamai auklėjo – 54 %³.

Audito objektas – vaiko globos organizavimas.

Audito tikslai – įvertinti vaiko globos sistemos valdymą ir vaiko globos finansavimo sistemą.

Audito tikslams pasiekti vertinome:

✚ *vaiko globos sistemą ir strategiją;*

✚ *vaikų globos įstaigų tinklą;*

¹ SADM Jungtinių Tautų Vaiko Teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaita

² SADM ir Statistikos departamento duomenys.

³ SADM 2003 m. ataskaita apie vaikų globą (rūpybą)

- ✚ *vaikų globos įstaigų koordinavimą;*
- ✚ *lėšų, skirtų vaiko globai, planavimą;*
- ✚ *lėšų, skirtų vaiko globai, panaudojimą.*

Audito procesas

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, Tarptautinės aukščiausių audito institucijų organizacijos (INTOSAI) standartais.

Audito metu taikytos tikrinimo (rašytinių dokumentų nagrinėjimo), skaičiavimo, apklausos (pokalbiai su darbuotojais) ir analitinės procedūros.

Audito metu:

- ✚ atlikome auditą Vilniaus apskrities viršininko administracijoje;
- ✚ rinkome informaciją iš Statistikos departamento, 10–ies apskričių viršininko administracijų, Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Vilniaus miestų ir Ignalinos, Pakruojo, Pasvalio, Šiaulių, Utenos, Tauragės, Telšių ir Trakų rajonų savivaldybių Vaikų teisių apsaugos tarnybų;
- ✚ lankėmės Ignalinos ir Trakų rajonų savivaldybių vaikų globos įstaigose;
- ✚ išsiuntėme 164 klausimynus įvairių tipų vaikų globos įstaigoms. Atsakymus pateikė 144 vaikų globos įstaigos.

Šio audito metu nagrinėjome valstybės ir savivaldybės įsteigtų vaikų globos namų, kuriuose 2003 metų gruodžio 31 d. gyveno 4105 vaikai, duomenis, tai sudarė 71 % vaikų, gyvenančių vaikų globos namuose, laikinosios vaikų globos namuose, globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia ir kūdikių namuose¹.

Išanalizavę audito metu gautus duomenis ir įvertinę reikšmingumą, audito ataskaitoje naudojome 30-ies valstybinių vaikų globos namų ir 14-os savivaldybių vaikų globos namų pateiktą informaciją.

Atlikdami auditą, laikėmės prielaidos, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Audito metu pagal PHARE projektą konsultacijas teikė Švedijos Aukščiausios audito institucijos ekspertai Arne Lund ir Margarita Bure.

Audituojamas laikotarpis – 2003 metai.

Audito subjektas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau Ministerija). Ministerija formuoja ir įgyvendina socialinę politiką, rūpinasi vaikų, jaunimo, šeimos socialinės apsaugos funkcionavimu, koordinuoja vaiko teisių apsaugos politikos įgyvendinimą, kaupia, sistemina informaciją vaiko teisių apsaugos klausimais, koordinuoja socialinės globos įstaigų veiklą, rūpinasi socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra².

¹ SADM duomenys

² SADM nuostatai

Veiklos aplinka

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys vaiko globos organizavimą yra Civilinis kodeksas, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, Socialinių paslaugų įstatymas, Apskritis valdymo įstatymas, Vietos savivaldos įstatymas.

Civilinio kodekso 3.248 straipsnyje nustatyti vaiko globos (rūpybos) tikslas ir uždaviniai:

1. Vaiko globos (rūpybos) tikslas – *užtikrinti vaiko auklėjimą ir priežiūrą aplinkoje, kurioje jis galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti.*
2. Vaiko globos (rūpybos) uždaviniai:
 - 1) *paskirti vaikui globėją (rūpintoją), kuris rūpintųsi, auklėtų, jam atstovautų, gintų jo teises ir teisėtus interesus;*
 - 2) *sudaryti vaikui gyvenimo sąlygas, kurios atitiktų jo amžių, sveikatą ir išsivystymą;*
 - 3) *rengti vaiką savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje.*

Vaiko globa ir rūpyba yra viena iš vaiko teisių apsaugos sričių. Civilinis kodeksas nustato vaikų, likusių be tėvų globos, teisinę padėtį.

Vaiko globos (rūpybos) rūšys ir formos yra šios¹:

Vaiko globos (rūpybos) rūšys:

- ✚ laikinoji globa (rūpyba);
- ✚ nuolatinė globa (rūpyba).

Vaiko globos (rūpybos) formos:

- ✚ globa (rūpyba) šeimoje;
- ✚ globa (rūpyba) šeimynoje;
- ✚ globa (rūpyba) vaikų globos institucijoje.

Likęs be tėvų globos vaikas apgyvendinamas valstybinėje arba nevyriausybiniėje vaikų globos institucijoje, ***kai nėra galimybės jo globoti šeimoje arba šeimynoje***².

Vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis priimti teisės aktai, kuriais ***sudarytos prielaidos vaikų globos šeimose pirmumui prieš vaikų globą institucijose***:

- ✚ Vaiko globos organizavimo nuostatai reglamentuoja likusio be tėvų globos vaiko globos (rūpybos) organizavimo principus, vaiko globėjo (rūpintojo) atrankos, pasirengimo, skyrimo, atleidimo arba nušalinimo nuo pareigų, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir pasibaigimo tvarką³;
- ✚ Šeimynų nuostatai reglamentuoja šeimynų steigimo, vaikų apgyvendinimo šeimynose, šeimynų finansavimo, likvidavimo ir šeimynų gyvenamosios vietos

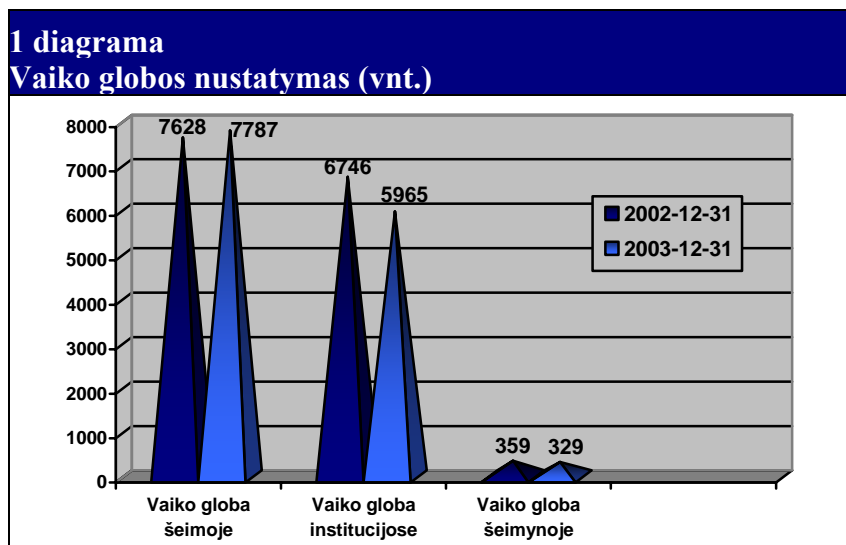
¹ Civilinio kodekso 3.252 straipsnis

² Civilinio kodekso 3.261 straipsnis

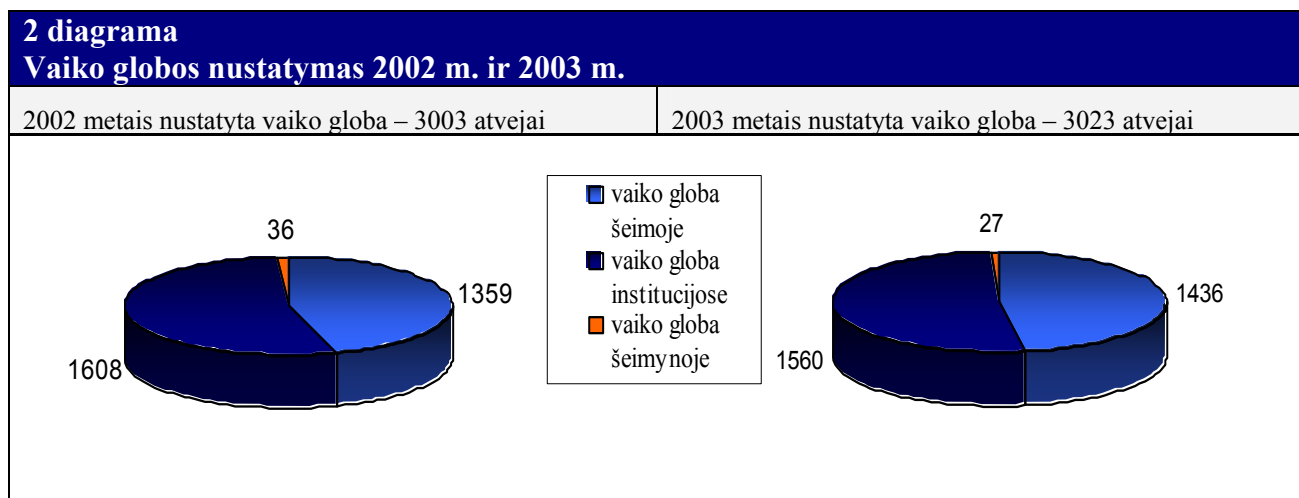
³ LRV 2002 m. kovo 27 d. nutarimas Nr. 405

keitimo tvarką. Šeimynos yra juridiniai asmenys¹.

Vaikų, kuriems nustatyta globa, 2002 metais buvo 14733, 2003 metais – 14081² (1 diagrama).

Vaikų, kuriems nustatyta vaiko globa institucijose, 2002-12-31 buvo 6746 (45,8 %, vaikams nustatytos globos atveju), 2003-12-31 – 5965 (42,4%, vaikams nustatytos globos atveju). 2002 ir 2003 metais vaiko globa institucijoje buvo nustatyta dažniau negu globa šeimoje ir šeimynoje (2 diagrama).

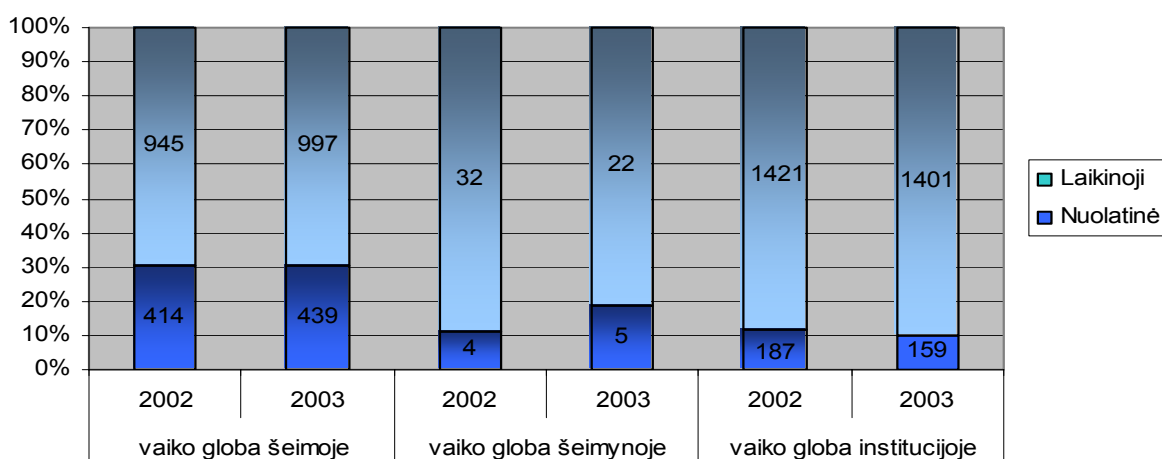
Laikinoji globa nustatoma savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, tuo tarpu nuolatinė – teismo nutartimi.

Vaiko laikinos globos atvejų didėja. 2002 metais vaiko globa nustatyta 3003 vaikams, iš jų laikinoji globa nustatyta 2398 vaikams, nuolatinė – 605. 2003 metais vaiko globa nustatyta 3023 vaikams, iš jų laikinoji – 2420, nuolatinė – 603 vaikams (3 diagrama).

¹ LRV 2002 m. liepos 3 d. nutarimas Nr. 1037

² SADM 2002-2003 metų ataskaita apie vaikų globą (rūpybą)

3 diagrama
Vaiko globa pagal rūšį (vnt.)

Pastaba: vaiko globa institucijoje (1, 2 ir 3 diagrama) naudojami apskričių vaikų globos namų, savivaldybių vaikų globos namų, globos namų vaikams ir jaunimui su negalia, specialiųjų vaikų auklėjimo ir globos namų, specialiųjų internatinių mokyklų ir specialiųjų ugdymo centrų, bendrojo lavinimo internatinių mokyklų, kūdikių namų duomenys.

Vaikams nustatyta laikinoji globa šalies mastu 2002 metais sudarė 79,9 % vaiko globos atvejų, 2003 metais – 80,1 %. Vaiko laikinoji globa institucijose 2002 metais sudarė 88,4 %, 2003 metais – 89,8 %.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai:

VGN – vaikų globos namai,

NVO VGN – nevyriausybinė organizacijų vaikų globos namai,

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (Ministerija),

SVGN – savivaldybių vaikų globos namai, t.y. kurių steigėjos savivaldybės,

VVGN – valstybiniai vaikų globos namai, t.y. kurių steigėjos valstybės institucijos

Ataskaitoje vartojamos sąvokos:

Socialinės paslaugos – socialinės pagalbos vaikams suteikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis, siekiant patenkinti gyvybinius poreikius ir sudaryti žmogaus orumo nežeminančias gyvenimo sąlygas, kai žmogus pats to nesugeba padaryti¹.

Vaiko globa (rūpyba) – globa nustatoma vaikams, kurie neturi keturiolikos metų, rūpyba – vaikams, sulaukusiems keturiolikos metų². Toliau ataskaitoje vietoje sąvokos vaiko globa (rūpyba) bus vartojama sąvoka vaiko globa.

¹ Socialinių paslaugų įstatymas

² Civilinio kodekso 3.251 straipsnis

AUDITO REZULTATAI

1. AR EFEKTYVUS VAIKO GLOBOS SISTEMOS VALDYMAS?

1.1. VAIKO GLOBOS SISTEMA IR STRATEGIJA

Vaiko globos sistemos strategijai parengti reikia išsamios ir patikimos informacijos apie vaikų globos įstaigas, globojamus vaikus, teikiamas socialines paslaugas ir vaiko globos sistemos stebėseną.

Teisinis reglamentavimas

Auditorių nuomone, vaikų globos namų veiklos ir juose teikiamų socialinių paslaugų teisinis reglamentavimas nėra pakankamas:

- *nepatvirtinti tipiniai valstybės ir savivaldybių vaikų globos namų nuostatai;*
- *nepatvirtinta vaikų, kuriems nustatyta globa, nukreipimo į vaikų globos namus tvarka;*
- *nenustatyti minimalūs bendrieji reikalavimai vaikų globos namams, išskyrus vaiko globos įstaigos bendruosius saugos sveikatai reikalavimus;*
- *nenustatyti vaikų globos namuose teikiamų socialinių paslaugų standartai;*
- *nenustatyta globos namuose socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo sistema;*
- *nepatvirtinta vaikų globos namų akreditavimo tvarka.*

Ar visais atvejais įteisinta vaiko globa?

Globojamas (rūpinamas) vaikas – tai toks vaikas, kuriam įstatymų nustatyta tvarka nustatyta globa (rūpyba).

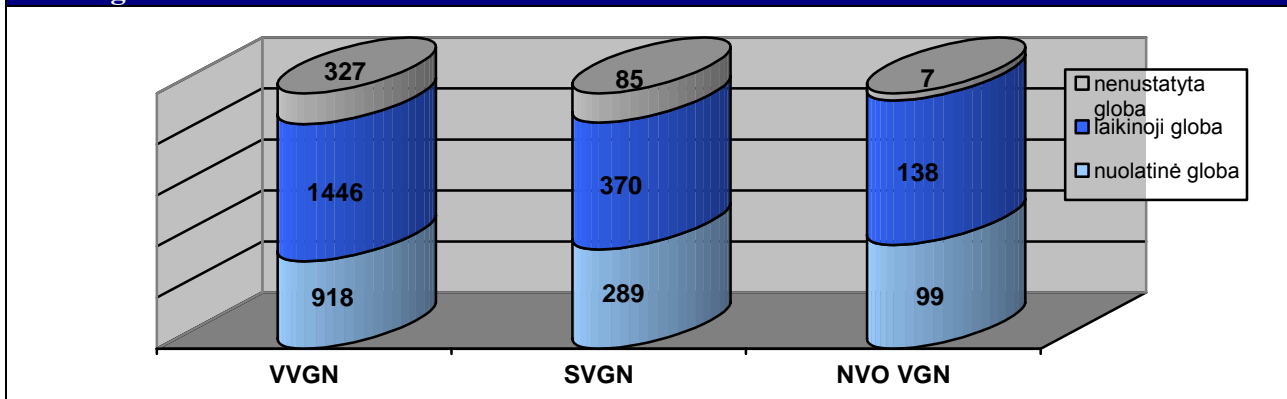
Vaiko globos organizavimo nuostatai (LRV 2002 m kovo 27 d. nutarimu Nr. 405)

Vyriausybė 2004 metais patvirtino Našlaičių ir tėvų globos netekusių vaikų rėmimo ir integravimo į visuomenę 2005–2008 metų programą, skiriamą vaikui, kuriam įstatymų tvarka nustatyta globa (rūpyba).

Valstybiniuose vaikų globos namuose 2004-01-01 (kai kuriuose jų – nuo 1995 metų) gyveno 327 vaikai, savivaldybių vaikų globos namuose – 85 vaikai, kuriems nenustatyta globa (4 diagrama)¹.

¹ Vaikų globos namų duomenys

4 diagrama
Vaiko globa 2003 metais

Auditorių nuomone, šalies mastu nėra patikimos informacijos apie vaikų skaičių globos namuose, kuriems nenustatyta globa (1 pavyzdys).

1 pavyzdys
Vaikų globos namų komentarai:

Internatinė mokykla 2003 m. rugsėjo mėnesį reorganizuota į vaikų globos namus. 2004 rugsėjo mėnesį juose gyveno 72 vaikai, kuriems nenustatyta globa.

Vaikai globos namuose gyvena 1995–1998 metų, nukreipti įvairių rajonų merų potvarkiais. Iki šiol 14 vaikų nėra nustatyta globa.

Auditorių nuomone, vaikų globos namuose neturėtų gyventi vaikai, kuriems įstatymų nustatyta tvarka nenustatyta globa, nes vaiko globos namai tai socialinės globos įstaiga, kurioje ilgesniam ar trumpesniam laikui apgyvendinami ar globojami našlaičiai ir tėvų globos netekę vaikai.

Informacijos apie vaiko globą analizė

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavesta vykdyti funkcijas, susijusias su informacijos apie vaikus kaupimu, sisteminiu, analize ir metodiniu vadovavimu rajonų (miestų) savivaldybių vaikų teisių apsaugos tarnybų darbui.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 5 d. nutarimas Nr. 134

Ministerijos struktūrinio padalinio Šeimos, vaikų ir jaunimo departamento uždaviniai¹:

- ✚ kausti ir sisteminti statistinę, mokslinę ir kitą informaciją šeimos, jaunimo politikos ir vaikų teisių apsaugos politikos klausimais.

Šeimos, vaikų ir jaunimo departamento Vaikų ir jaunimo skyriaus funkcijos²:

- ✚ iš kitų ministerijų bei savivaldybių Vaiko teisių apsaugos tarnybų rinkti, kausti, apdoroti, analizuoti ir sisteminti gaunamą statistinę, mokslinę bei kitą informaciją

¹ Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. 121

² Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. 121

vaikų teisių apsaugos ir jaunimo teisių apsaugos klausimais.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neturi pakankamos informacijos apie vaikus, kuriems nustatyta globa vaikų globos institucijose ir apie vaikų globos įstaigas, nes:

- ✚ neturi informacijos apie atskirose vaikų globos įstaigose gyvenančių vaikų, kuriems nustatyta vaiko globa (rūpyba), skaičių pagal globos rūšį;
- ✚ Ministerija turimi duomenys yra iš skirtingų institucijų pagal skirtingas ataskaitų formas;
- ✚ dauguma duomenų apie vaikų globos įstaigas gaunami suvestine forma, todėl tolesnis statistinių duomenų apdorojimas yra problematiškas.

Pastebėjimas. Nuo 2005 metų įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimui „Dėl statistinės informacijos apie vaikus rodiklių sąrašo patvirtinimo“, auditorių nuomone, valstybė turės išsamią informaciją apie vaiko globą¹.

Vaiko globos įstaigų teikiamų socialinių paslaugų priežiūra

Socialinių paslaugų kokybės kontrolė vaikų globos įstaigose LR socialinių paslaugų įstatymas 1996 m. spalio 9 d. Nr. I-1579	
Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijos	Kontroliuoja jų reguliavimo srities įstaigų teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir vykdo socialinių paslaugų teikimo kontrolę.
Apskritis viršininkas	Kontroliuoja apskrityje teikiamų socialinių paslaugų kokybę bei prižiūri, ar jam pavaldžiose įstaigose laikomasi nustatytos apmokėjimo už socialines paslaugas tvarkos.
Savivaldybė	Kontroliuoja jos teritorijoje teikiamų socialinių paslaugų kokybę, socialinių paslaugų teikėjų veiklą ir savivaldybių lėšų, skirtų socialinėms paslaugoms teikti, panaudojimą bei prižiūri, ar laikomasi nustatytos apmokėjimo už socialines paslaugas tvarkos.

Ministerija 1998 metais įsteigė Socialinių įstaigų priežiūros ir audito departamentą, kurio tikslas bei pagrindinis uždavinys – prižiūrėti ir vertinti socialinių paslaugų įstaigų veiklą, jose teikiamų paslaugų prieinamumą, kokybę, ekonominį efektyvumą ir socialinių programų įgyvendinimą². Minėtas departamentas 2003 metais vertino 3 – jų vaikų ir jaunimo su proto negalia įstaigų (apie 3,3 % įstaigų, teikiančių vaiko globos paslaugas) veiklos atitikimą teisės aktų reikalavimams³.

Pagal vaikų globos įstaigų gautą informaciją 2001–2003 metais jų veiklos kontrolę vykdė šių įstaigų steigėjai – apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijos.

Auditorių nuomone, Ministerija 2003 metais skyrė nepakanką dėmesį vaikų globos namuose teikiamų socialinių paslaugų kokybei bei kontrolei.

¹ LRV 2004-06-08 nutarimas Nr. 695.

² Socialinės apsaugos ir darbo ministro 1998 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. 150

³ Socialinių įstaigų priežiūros ir audito departamentas raštas Nr. 2004 m. lapkričio 10 d. (7.1-05)-SI-697

Strategija

Ministerijos užsakymu 2001–2002 metais buvo atlikti moksliniai tyrimai, susiję su vaiko teisių apsaugos socialine politika. Tyrimų ataskaitose buvo pateikti pagrindiniai vaikų globos institucijų sistemos trūkumai ir numatytos pagrindinės sistemos reorganizavimo kryptys.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė įpareigojo Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją kartu su Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijomis parengti Vaikų globos sistemos reorganizavimo strategiją. Numatytas įvykdymo terminas 2002 metų II ketvirtis. **Vaikų globos sistemos reorganizavimo strategija nebuvo parengta¹.**

Ministerija buvo įpareigota parengti Vaikų globos sistemos reorganizavimo strategiją, ir Valstybinių socialinės globos įstaigų reorganizavimo strategiją. Buvo parengta tik Valstybinių socialinės globos įstaigų reorganizavimo strategija, kuri taikoma tik vaikų, vaikų ir jaunimo su proto negalia globos įstaigose (jos sudaro apie 3,3 % įstaigų, teikiančių vaiko globos paslaugas).

Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Vaiko gerovės valstybės politikos koncepciją². Koncepcijoje nurodytos pagrindinės vaiko gerovės problemos ir vaiko gerovės valstybės politikos įgyvendinimo strateginės gairės. **Šioje koncepcijoje pasiūlyta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai iki 2004-04-30 parengti Vaiko gerovės valstybės politikos strategiją. Vyriausybei pasiūlyta sukurti vaiko gerovės strategiją, analizės ir stebėsenos sistemą, įtraukiant valstybės bei mokslo institucijas.**

Ministerija, kartu su Švietimo ir mokslo ir Sveikatos apsaugos ministerijomis parengė Vaiko gerovės valstybės politikos strategijos projektą ir jos įgyvendinimo priemonių planą. Šiame Strategijos projekte iš naujo numatyta:

- ✚ **2005–2006 metais parengti vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategiją ir jos įgyvendinimo priemonių planą, įtvirtinant vaiko globos (rūpybos) šeimoje prioritetą ir institucinės vaiko globos (rūpybos) sistemos pertvarkymo priemones;**
- ✚ **2006–2012 metais parengti ir įgyvendinti tikslinę programą, skirtą alternatyvioms apskričių vaikų globos namams teikiamų socialinių paslaugų formoms vystyti ir plėtoti.**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2004 metais patvirtino Našlaičių ir tėvų globos netekusių vaikų rėmimo ir integravimo į visuomenę 2005–2008 metais programą. Programos tikslas – sudaryti tinkamas tėvų globos netekusio asmens socialinio integravimosi į visuomenę sąlygas, ugdyti asmeniui savarankiško gyvenimo įgūdžius (prioritetas – vaikų globos namuose gyvenantiems ir užaugusiems, tėvų globos netekusiems asmenims).

¹ LRV 2002 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 171

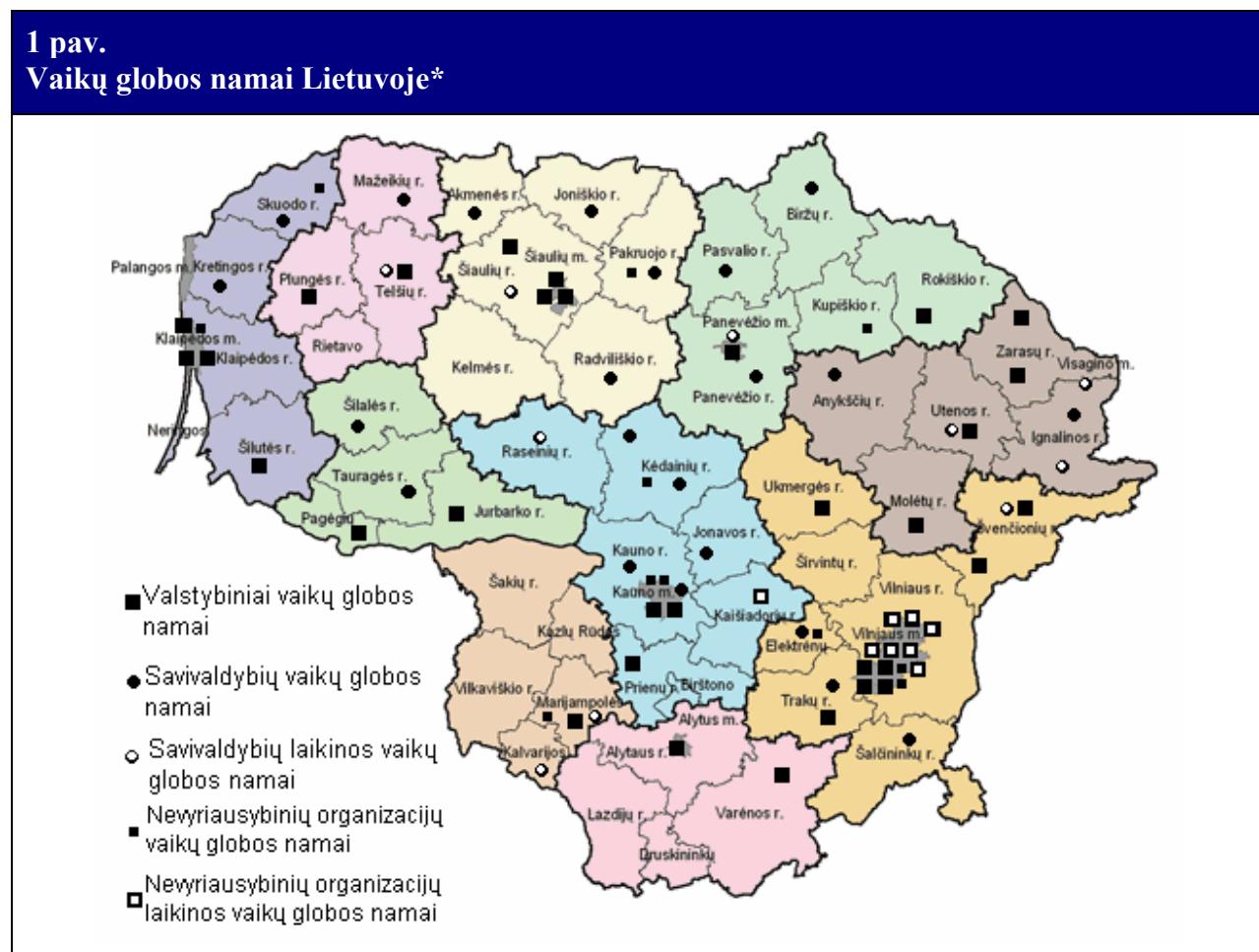
² LR Seimas 2003 m. gegužės 20 d. nutarimas Nr. IX-1569

IŠVADOS:

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kartu su kitomis ministerijomis neparengė vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategijos, nors buvo įpareigota tai padaryti iki 2002 m. II ketvirčio.
2. Nepakankamai reglamentuota vaikų globos namų veikla ir juose teikiamos socialinės paslaugos.
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neturi pakankamos informacijos apie vaikų globos įstaigas ir jose globojamus vaikus.
5. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2003 metais nepakankamą dėmesį skyrė vaikų globos įstaigose teikiamų socialinių paslaugų kokybei ir kontrolei.

1.2. VAIKO GLOBOS ĮSTAIGŲ TINKLAS

Vaikų globos įstaigų steigimą šalyje lėmė ir skatino daugelis veiksnių - išryškėjusios naujos socialinės problemos ir būtinumas jas spręsti. Vaikų globos namų tinklas pavaizduotas 1 paveikslėlyje.

* Statistikos departamento duomenys

Valstybiniai vaikų globos namai, kurių steigėjos apskrities viršininko administracijos, yra 32-eji. Keturių miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių) savivaldybių teritorijose yra 37 % minėtų įstaigų. Vaikų globos namai teritoriniu požiūriu išdėstyti taip:

- + Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra 4-eri vaikų globos namai.
- + Klaipėdos ir Šiaulių miestų savivaldybių teritorijose yra po 3-ejus vaikų globos namus:
- + Kauno miesto, Zarasų ir Švenčionių rajonų savivaldybių teritorijose – po 2-jus vaikų globos namus;
- + 16-os savivaldybių teritorijose yra 1-i vaikų globos namai.
- + 38-ių savivaldybių teritorijose nėra valstybinių vaikų globos namų;

Savivaldybių vaiko globos namai, kurių steigėjos savivaldybių administracijos, yra 32-eji (10 iš jų – laikinos vaikų globos namai). Išdėstymas teritoriniu požiūriu:

- + Kėdainių ir Ignalinos savivaldybių teritorijose – po 2-jus savivaldybių vaikų globos namus;
- + 28-ių savivaldybių teritorijose – po 1-us savivaldybės vaikų globos namus.
- + 30-ies savivaldybių teritorijose nėra savivaldybės vaikų globos namų;

Vaikų globos namai, kurių steigėjas **nevyriausybinės organizacijos** yra 19 (8 iš jų laikinos vaikų globos namai). Išdėstymas teritoriniu požiūriu:

- + Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje – 9-eri NVO vaikų globos namai;
- + Kauno miesto savivaldybės teritorijoje – 2-eji NVO vaikų globos namai;
- + 8-ių savivaldybių teritorijose – po 1-us NVO vaikų globos namus;
- + 50-ies savivaldybių teritorijose nėra nevyriausybinių vaikų globos namų.

Bendras vaikų globos namų skaičius 2003 metais lyginant su 2001 metais padidėjo 3,8%. Bendras vaikų skaičius vaikų globos namuose 2003 m. lyginant su 2001 m. padidėjo 11,8 % (488 vaikais), nors respublikoje bendras vaikų skaičius tuo pačiu laikotarpiu sumažėjo 6,3 % (50,5 tūkst.).¹

1 lentelė			
Vaikų globos namai savivaldybių teritorijose 2003 metais*			
VVGN	SVGN	NVO VGN	Savivaldybių skaičius
nėra	nėra	nėra	14
nėra	nėra	yra	2
nėra	yra	nėra	18
nėra	yra	yra	4
yra	yra	yra	2
yra	yra	nėra	6
yra	nėra	nėra	12
yra	nėra	yra	2

* Statistikos departamento duomenys

Kaip matyti iš 1 lentelės 14-oje savivaldybių nėra nei valstybinių, nei savivaldybių, nei nevyriausybinių organizacijų vaikų globos namų. Vaikai iš savivaldybių, kurių teritorijoje nėra vaikų globos namų ir kuriems nustatyta vaiko globa, nukreipiami į valstybinius ir

¹ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

vaikų globos namus, esančius kitų savivaldybių teritorijoje, arba į kitas globos įstaigas.

Apskričių vaikų globos namai finansuojami iš valstybės biudžeto, o savivaldybių – iš savivaldybės biudžeto. Statistikos departamento duomenimis, vieno vaiko išlaikymas savivaldybės vaikų globos namuose per metus kainuoja 11 953 Lt (neįskaitant išlaidų ilgalaikio turto įsigijimui). Vienuose savivaldybės vaikų globos namuose gyvena vidutiniškai 38 vaikai, todėl tokiai įstaigai savivaldybė turėtų skirti vidutiniškai 454,2 tūkst. Lt per metus (38 x 11953).

Auditorių nuomone, savivaldybės nėra suinteresuotos steigti vaikų globos namus, kurie išlaikomi tik iš savivaldybės biudžeto.

Socialinių paslaugų teikimas

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius, rūpinasi socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra, įgyvendina valstybinę socialinių paslaugų politiką, rūpinasi socialinių paslaugų sistemos funkcionavimu bei plėtojimu, rengia socialinių paslaugų teikimo būtinuosius standartus, renka ir analizuoja informaciją apie socialines paslaugas.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas

Audito metu analizavome įstaigas, kurios teikia vaiko globos paslaugas (2 lentelė).

2 lentelė	
Įstaigos, teikiančios institucinės vaiko globos paslaugas	
Įstaigos tipas	Įstaigos apibūdinimas
Socialinės globos įstaigos	
Laikinosios vaikų globos įstaigos	Socialinės globos įstaiga, kurioje laikinai apgyvendinami ir globojami vyresni negu 3 metų vaikai, netekę tėvų globos
Vaikų globos namai	Socialinė globos įstaiga, kurioje ilgesniam ar trumpesniam laikui apgyvendinami ir globojami našlaičiai ir tėvų globos netekę vaikai
Globos namai vaikams ir jaunimui su proto negalia	Specialaus ugdymo socialinės globos įstaiga, skirta vaikams ir jaunimui su proto negalia, kuriems yra būtinas specialus ugdymas ir kurie dėl įvairių priežasčių negali gyventi savo namuose

Vaikų globos namuose vaikams teikiamos maitinimo, socialinio darbo, asmens higienos, aprūpinimo, nuolatinės priežiūros, ugdymo, užimtumo, socialinės reabilitacijos ir reintegracijos organizavimo ir kitos socialinės paslaugos.

Į vaikų globos namus patenka daug socialiai ir pedagogiškai apleistų vaikų¹. Nukreipiant vaikus į globos namus, neatsižvelgiama į su vaikais dirbančio personalo sudėtį ir kvalifikaciją. Teikiamų socialinių paslaugų kokybė labai priklauso nuo vaikų globos namuose dirbančio personalo kvalifikacijos (2 pav.).

¹ Vaikų globos namų duomenys

2 pav.

Darbuotojų skaičius vaikų globos namuose 2004 m. sausio 1 d.¹

Valstybiniai VGN

Įstaigų skaičius	Vaikų skaičius	Socialiniai pedagogai	Socialiniai darbuotojai	Psichologai
22	1984	26	15	11
8	707	0	0	0

Savivaldybių VGN

Įstaigų skaičius	Vaikų skaičius	Socialiniai pedagogai	Socialiniai darbuotojai	Psichologai
8	436	4	27	3
7	308	0	0	0

15-oje vaikų globos namų, kuriuose 2003 metais gyveno 1015 vaikų, nedirbo nei socialinių pedagogų, nei psichologų, nei socialinių darbuotojų.

Auditorių nuomone, darbui su vaikais trūksta socialinių pedagogų, psichologų. Yra rizika, kad nebus pasiekti vaiko globai keliami tikslai ir uždaviniai, suteiktos vaikams kokybiškos socialinės paslaugos.

IŠVADOS:

1. Savivaldybės, esant dabartiniam socialinių paslaugų finansavimo mechanizmui, nėra suinteresuotos steigti vaikų globos namus, nes pagrindinis jų finansavimo šaltinis – savivaldybės biudžetas.

2. Vaikų globos įstaigose teikiant vaikams socialines paslaugas nepakankamai atsižvelgiama į vaiko socialinių paslaugų poreikį.

¹ Vaikų globos namų duomenys

1.3. VAIKO GLOBOS ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius, koordinuoja socialinės globos įstaigų veiklą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatai.

Ministerijoje 2002 metais buvo įsteigtas Šeimos, vaikų ir jaunimo departamentas, kurio sudėtyje esančiam Vaikų ir jaunimo skyriui pavesta koordinuoti vaikų ir jaunimo teisių apsaugos politikos įgyvendinimą. 2003 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybė vaikų teisių apsaugos valdymo sritį priskyrė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir nustatė kitų ministerijų kompetenciją, t.y. Švietimo ir mokslo, Vidaus reikalų, Teisingumo ir Sveikatos apsaugos ministerijoms nustatytos papildomos funkcijos, susijusios su vaiko teisių apsaugos įgyvendinimu¹.

Savivaldybių Vaikų teisių apsaugos tarnyboms pavesta savivaldybės teritorijoje įgyvendinti pagrindines Vaiko teisių konvencijos nuostatas, užtikrinti vaiko teisių apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą ir priežiūrą, organizuoti ir prižiūrėti likusių be tėvų globos vaikų globą (rūpybą), organizuoti prevencinį darbą su vaiko tėvais, atlikti kitas joms pavestas funkcijas².

Pagal apklausos būdu gautus duomenis, vaikų globos įstaigų veiklą koordinuoja steigėjai. Savivaldybių Vaikų teisių apsaugos tarnybos bendradarbiauja su Ministerijos Vaikų ir jaunimo skyriaus darbuotojais spręsdamos vaiko globos klausimus, tačiau, jų nuomone, nepakankamas dėmesys skiriamas valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimui.

Susitikimo metu Ministerijos atstovai pareiškė nuomonę, kad sudėtinga vykdyti vaiko globos institucijų, organizuojančių vaiko globą, koordinavimą dėl skirtingo pavaldumo ir atskaitingumo.

Mūsų nuomone, tikslinga koordinuoti ministerijų, apskričių, savivaldybių bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir vaikų globos įstaigomis, teikti joms metodinę pagalbą.

IŠVADOS

- 1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neskyrė pakankamai dėmesio vaiko globos sistemos koordinavimui.**
- 2. Sudėtinga vykdyti vaiko globos sistemos koordinavimą šalies mastu, kadangi skiriasi vaikų globos namų pavaldumas, finansavimo šaltiniai.**

¹ LRV 2003 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 194

² LRV 2002 m. gruodžio 17 d. nutarimas Nr. 1983

BENDRA IŠVADA

Įvertinę vaiko globos sistemos strategiją, globos įstaigų tinklą ir vaiko globos įstaigų koordinavimą negalime teigti, kad vaiko globos sistemos valdymas efektyvus.

2. AR TINKAMA VAIKO GLOBOS FINANSAVIMO SISTEMA?

Našlaitį ar likusį be tėvų globos ir rūpybos vaiką įstatymų nustatyta tvarka išlaiko valstybė. Kiekvienam tokiam vaikui, neatsižvelgiant į globos formą (valstybinę, privačią, visuomeninę, šeimyninę, asmeninę), valstybės ir vietos savivaldos institucijos turi užtikrinti vienodas materialines sąlygas.

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 15 str.

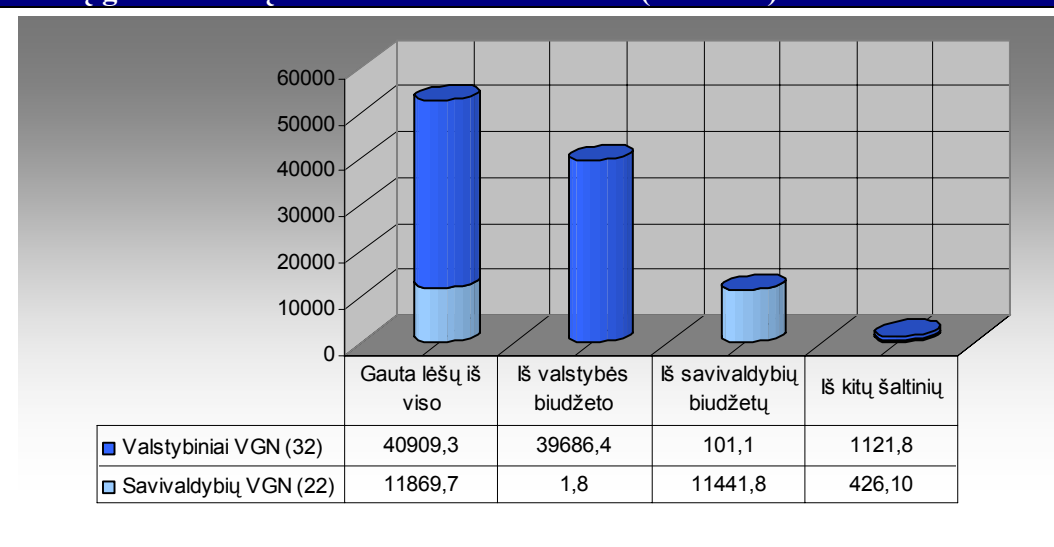
Audito metu nagrinėjome valstybinių ir savivaldybių vaikų globos namų finansavimą. Vaikų globos namų finansavimo šaltiniai:

- ✚ Lietuvos valstybės biudžeto lėšos,
- ✚ savivaldybių biudžetų lėšos,
- ✚ kitų šaltinių lėšos.

Valstybinių vaikų globos namų pagrindinis finansavimo šaltinis yra valstybės biudžeto lėšos, kurių asignavimų valdytojai yra apskričių viršininko administracijos. Savivaldybių vaikų globos namų pagrindinis finansavimo šaltinis – savivaldybių biudžetai, kurių asignavimų valdytojai yra vaikų globos namai. Vaikų globos namų finansavimas 2003 metais pateiktas 5 diagramoje.

5 diagrama

Vaikų globos namų finansavimas 2003 metais (tūkst. Lt)*

*Statistikos departamento duomenys. Skliausteliuose pateiktas įstaigų skaičius

2.1. LĖŠŲ PLANAVIMAS

Audito metu analizavome Vilniaus apskrities viršininko administracijos, Trakų ir Ignalinos rajonų savivaldybių gautą informaciją. Nustatyta, kad jiems pavaldūs vaikų globos namai 2003 metais skaičiavo lėšų poreikį, sudarydami išlaidų sąmatų projektus.

2 pavyzdys

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus apskrities viršininko administracijos vaikų globos namai 2003 metais lėšų poreikį mitybai apskaičiavo pagal Švietimo ir mokslo ministerijos bei Finansų ministerijos 1997-05-08 patvirtintus normatyvus: ikimokyklinėms grupėms – 6,07 Lt, mokyklinėms grupėms – 7,13 Lt, sekmadieniais ir šventinėmis dienomis (papildomai) – 0,76 Lt. Aprangai, avalynei, patalynei, medikamentams normatyvai neparengti, tačiau dauguma vaikų globos namų planavo išlaidas minėtoms reikmėms. Dalis vaikų globos namų planavo lėšų poreikį darbuotojų kvalifikacijai kelti.

Valstybinio audito ataskaita 2004-10-25 Nr. 2010-7-2

3 pavyzdys

Pagal Trakų rajono savivaldybės gautą informaciją nustatyta, kad Trakų vaikų globos namai 2003 metais mitybai 1 vaikui planavo dienai 7,19 Lt išlaidų. Apskaičiuojant lėšų poreikį mitybai, vaikų globos namai vadovavosi Švietimo ir mokslo ministerijos bei Finansų ministerijos 1997-05-08 patvirtintais normatyvais. Vaikų globos namai 2003 metais planavo lėšų poreikį medikamentams 2000 Lt, rūbams 2000 Lt, avalynei 2000 Lt. Personalo kvalifikacijai lėšos nebuvo planuotos. Ilgalaikio turto įsigijimui vaikų globos namai planavo 5000 litų metams.

4 pavyzdys

Pagal Ignalinos rajono savivaldybės gautą informaciją nustatyta, kad N. Daugėliščio vaikų globos namai 2003 metais planavo lėšų poreikį medikamentams 1500 Lt, aprangai ir patalynei – 5000 Lt, personalo kvalifikacijai – 2000 Lt. Ilgalaikio turto įsigijimui lėšos nebuvo planuotos.

Nuo 1997 metų mitybos normatyvai nebuvo padidinti, nors maisto produktai brango keletą kartų. Ta pati mitybos norma audituojama laikotarpiu buvo taikoma įvairaus amžiaus vaikams, neatsižvelgiant į fiziologinę kalorijų normą.

Dauguma vaikų globos namų planavo lėšas medikamentams, aprangai, patalynei. Nesant patvirtintų normatyvų medikamentams, aprangai, avalynei, patalynei, negalime įvertinti, planuojamo lėšų poreikio.

Dalis vaikų globos namų neplanavo lėšų darbuotojų kvalifikacijai, nors vaikų globos namuose daug vaikų gyvena iš asocialių šeimų, našlaičiai, kuriems būtina kvalifikuota specialistų pagalba.

Apklausoje metu apskričių viršininko administracijos, atskirų vaikų globos įstaigų vadovybė teigė, kad būtini normatyvai, kuriais būtų galima vadovautis planuojant lėšas teikiamoms socialinėms paslaugoms.

Norime pastebėti, kad 2004 metais Sveikatos apsaugos ministro įsakymu buvo patvirtinta higienos norma, kurioje numatytos vaikų globos įstaigų aprūpinimo apranga ir minkštuoju inventoriumi minimalios normos ir maisto produktų paros norma¹.

Auditorių nuomone, vaikų globos namams turėtų būti taikomi ne tik tipiniai normatyvai mitybai, medikamentams, aprangai, avalynei, patalynei, bet ir medikamentams, personalui.

¹ LR SAM 2004-01-22 įsakymas Nr. V-17

Auditorių nuomone, planuojant lėšų poreikį, tikslinga įvertinti:

- ✚ vaikų globos namuose gyvenančių vaikų skaičių;
- ✚ vaikų globos namuose teikiamas paslaugas (socialines ir ugdymo);
- ✚ vaikų globos namuose gyvenančių vaikų poreikius;
- ✚ vaikų globos namų materialinę bazę.

2.2. FINANSAVIMAS IR LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

Valstybiniai vaikų globos namai finansuojami pagal programas. Apskričių viršininko administracijos valstybės biudžeto skirtas lėšas paskirsto pavaldžių vaikų globos namų veiklai vykdyti. Vaikų globos namai rengia programų išlaidų sąmatas, neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų. Valstybiniai vaikų globos namai 2003 metais dalyvavo 5-iose programose, kurioms iš valstybės biudžeto buvo skirta 109 588 tūkst. litų (1 priedas), tačiau vaikų globos namams teko tik dalis programoms skirtų lėšų.

Programų, *Vaikų, moksleivių ir suaugusiųjų ugdymas, Vaikų ir suaugusiųjų globa ir mokymas, Vaikų ir suaugusiųjų socialinė globa*, tikslai yra ne tik vaiko globa, bet vaikų ir suaugusiųjų ugdymas ir suaugusiųjų socialinė globa.

4 pavyzdys

Alytaus apskrities viršininko administracija 2003 metais vykdė programą **Vaikų, moksleivių ir suaugusiųjų ugdymas**, kurioje dalyvavo 8 įstaigos, iš jų 2 vaikų globos namai. Programai buvo skirta 7737 tūkst. litų valstybės biudžeto lėšų.

Programų tikslas – Švietimo ir mokslo ministerijos bendrojo bei specialiojo ugdymo programų vykdymas, vaikų ruošimas savarankiškam gyvenimui.

5 pavyzdys

Kauno apskrities viršininko administracija 2003 metais vykdė programą **Vaikų ir suaugusiųjų globa ir mokymas**, kurioje dalyvavo 14 įstaigų, iš jų 3 vaikų globos įstaigos. Programai buvo skirta 17 729 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

6 pavyzdys

Panevėžio apskrities viršininko administracija 2003 metais vykdė programą **Vaikų ir suaugusiųjų socialinė globa**, kuriai buvo skirta 17 785 tūkst. Lt, iš jų 4 727 tūkst. Lt buvo skirta 2 vaikų globos namų veiklai.

6 pavyzdys rodo, kad tik nedidelė programai skirtų lėšų dalis tenka vaikų globos namų veiklai. Pagal 4–6 pavyzdžius galime teigti, kad lėšos, skirtos minėtoms programoms vykdyti, šalies mastu neatspindi tiesiogiai vaiko globai skiriamų lėšų.

Socialinių paslaugų ir ugdymo finansavimas nėra atskirtas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neturi duomenų, kiek 2003 metais valstybės biudžeto lėšų skirta valstybiniam vaikų globos namams, kurie vykdė 1 priede nurodytas programas.

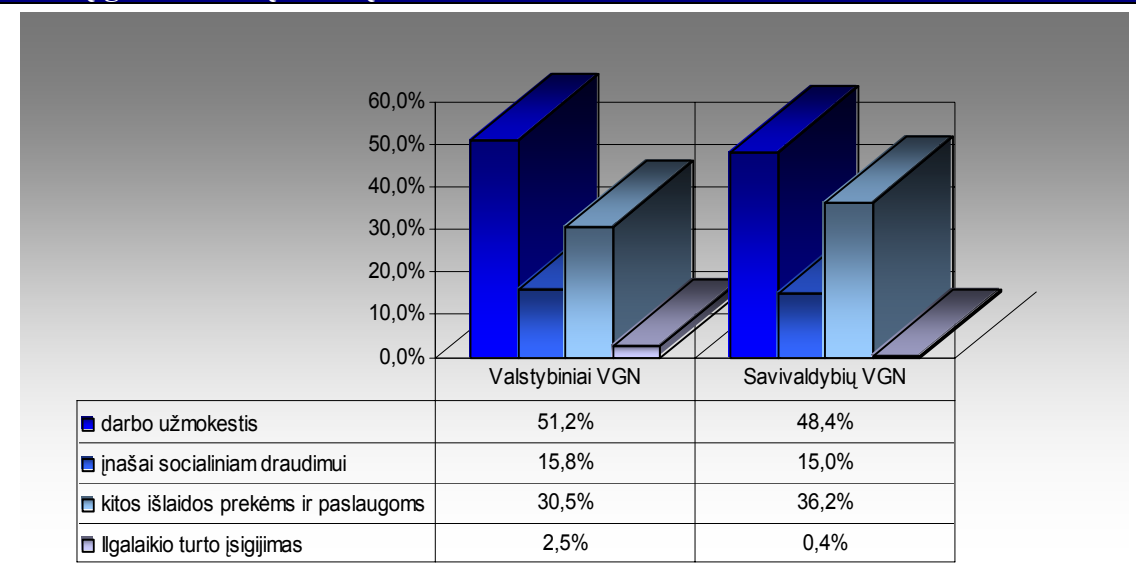
Auditorių nuomone, valstybės biudžeto lėšas valstybiniam vaikų globos namams

socialinių paslaugų teikimui tikslinga skirti pagal atskirą programą.

Vaikų globos namų išlaidų struktūroje 67 % sudaro darbo užmokestis ir įnašai socialiniam draudimui. Išlaidos komunalinėms paslaugoms, transportui, ryšiams, **mitybai, aprangai, patalynei, medikamentams ir personalo kvalifikacijos kėlimui** ir kt. sudaro 30,5 %, savivaldybių atitinkamai – 63,4 % ir 36,2 % (6 diagrama)¹.

6 diagrama

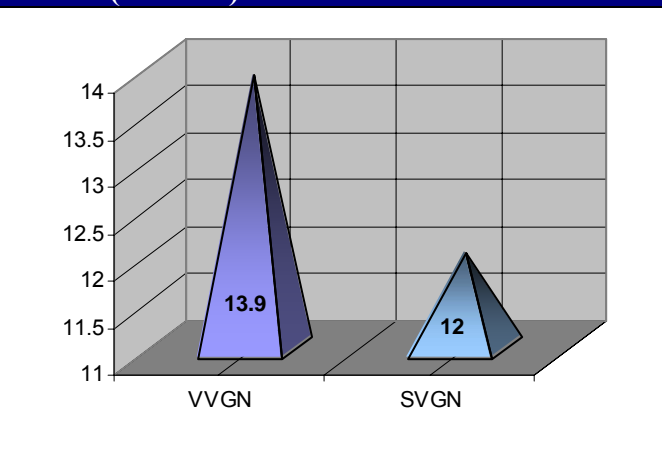
Vaikų globos namų išlaidų struktūra 2003 metais

Vaiko išlaikymo kaštai skiriasi, priklausomai nuo to, ar vaikai mokosi vaikų globos namuose, ar bendrojo lavinimo mokyklose. Statistikos departamento duomenimis 2003 metais vieno vaiko išlaikymui valstybiniuose vaikų globos namuose vidutiniškai panaudota 13,9 tūkst. litų, savivaldybių – 12 tūkst. litų (7 diagrama).

7 diagrama

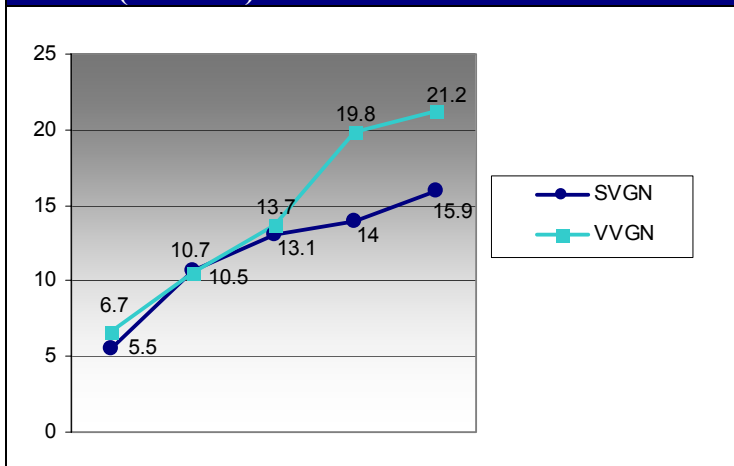
Išlaidos vidutiniškai tenkančios 1 vaikui 2003 metais (tūkst.Lt)

¹ Vaikų globos namų duomenys

Atskiruose valstybiniuose vaikų globos namuose 2003 metais vieno vaiko išlaikymo kaštai buvo nuo 6,7 iki 21,2 tūkst. Litų, savivaldybių vaikų globos namuose 2003 metais vieno vaiko išlaikymo kaštai buvo nuo 5,5 iki 15,9 tūkst. litų (8 diagrama)¹.

8 diagrama
Išlaidos vidutiniškai tenkančios 1 vaikui 2003 metais (tūkst. Lt)

Kiek atskiriems vaikų globos namams 2003 metais skirta lėšų **kvalifikacijos kėlimui, aprangai, avalynei, medikamentams**, pateikta 2 ir 3 prieduose.

Kai kurie vaikų globos namai planavo lėšas darbuotojų **kvalifikacijos kėlimui, medikamentams, aprangai ir avalynei**, tačiau lėšų tam nebuvo skirta (7 pavyzdys).

7 pavyzdys

Trakų rajono vaikų globos namai planavo lėšų poreikį aprangai, patalynei, ilgalaikio turto įsigijimui, tačiau šioms reikmėms Trakų rajono savivaldybė lėšų neskyrė.

Ilgalaikio turto įsigijimui 2003 metais valstybiniams vaikų globos namams skirta 2,5 %, savivaldybių – 0,4 % skirtų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų (žr. 6 diagramą).

Vaikų globos namų apklausos duomenimis nustatyta, kad neskiriamos lėšos pastatų renovacijai, patalpų remontui.

8 pavyzdys

Klaipėdos apskrities viršininko administracijos Saugų VGN neremontuoti nuo pastatymo, būtinas stogo remontas. Lėšos pastatų patalpų remontui neskirtos 2001–2004 m.

Kauno apskrities viršininko administracijos Jiezno VGN būtina atlikti pastatų renovaciją (stogo, šildymo sistemos, langų). Lėšos pastatų patalpų remontui neskirtos 200–2004 m.

Auditorių nuomone, pagal esamą tvarką iš valstybės biudžeto (savivaldybių biudžetų) finansuojami vaikų globos namai, o ne vaikui teikiamos socialinės paslaugos. Tai neskatina

¹ Vaikų globos namų duomenys

efektyviai naudoti turimus išteklius.

Apskričių ir savivaldybių atstovų nuomone, įvedus „paslaugų krepšelį vaikui“, tai yra finansuojant vaikui teikiamas socialines paslaugas, atsirastų galimybės taikyti vieningą vaikų globos namų finansavimo politiką. Esama finansavimo tvarka skirta vaikų globos namų išlaikymui, o ne vaikui teikiamų socialinių paslaugų finansavimui.

„Paslaugų krepšelis vaikui“ – tikslinės valstybės lėšos, kurios būtų skirtos vaiko globai finansuoti. Tai lėšos darbuotojų atlyginimams, socialiniam draudimui, mitybai, aprangai, avalynei, medikamentams, kvalifikacijos tobulinimui, taip pat valdymui ir kt. Lėšos vaikų globos namams turėtų būti skiriamos atsižvelgiant į esamą vaikų skaičių įstaigoje ir kitus veiksnius.

Auditorių nuomone, įvedus „paslaugų krepšelį vaikui“, atsirastų galimybės teikti vaikams socialines paslaugas pagal jų poreikius, racionaliau planuoti vaikų globos namų tinklą, stiprinti vaikų globos namų finansinį savarankiškumą, sukurti objektyvią vaikų globos namų finansavimo sistemą, pasiekti vaiko globos tikslus.

IŠVADOS:

- 1. Nevienodas finansavimas skirtingo pavaldumo vaikų globos namuose.**
- 2. Lėšos skiriamos vaikų globos namų išlaikymui, o ne vaikui teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti.**
- 3. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neturi informacijos, kiek valstybės biudžeto lėšų skiriama vaiko globai.**
- 4. Audituojamu laikotarpiu nebuvo patvirtinti tipiniai vaiko globos normatyvai aprangai, avalynei, patalynei, medikamentams.**
- 5. Nepakankamas dėmesys skiriamas vaikų globos namų materialinei bazei, skiriant daugiau lėšų, vaikų globos namuose vaikams būtų sudarytos geresnės gyvenimo sąlygos.**

REKOMENDACIJOS:

1. Apsvarsčius galimybę keisti vaikams teikiamų socialinių paslaugų finansavimo mechanizmą, įdiegiant socialinių paslaugų krepšelį vaikui.

2. Parengti vaiko globos sistemos reorganizavimo strategiją ir numatyti priemones vaikų globos namų materialinei bazei gerinti.

3. Parengti reikalingus teisės aktus, reglamentuojančius vaikų globos namų akreditavimą, veiklą ir vaikams teikiamas socialines paslaugas.

4. Apsvarsčius galimybę, teikti Vyriausybei siūlymą valstybės biudžeto lėšas vaiko globai skirti pagal atskirą programą.

5. Numatyti instituciją, kuri šalies mastu koordinuotų vaikų globos įstaigų veiklą, atliktų vaikams socialines paslaugas teikiančių įstaigų priežiūrą ir kontroliuotų teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Veiklos audito 1-ojo departamento direktorius

Rimantas Sanajevas

Vyresnioji valstybinė auditorė

Marytė Tulabienė

Susipažinau:

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Vilija Blinkevičiūtė

Ministerijos valstybės sekretorius

Rimantas Kairelis